

Lokal vägförrättning

Det vägnät som enskilda vägar bildar utgör grunden för fastigheternas närtrafik. Vägnäten har ofta bildats under årens lopp. Trafikbehoven och trafikmängderna har med tiden förändrats så att vägnätet och vägrätterna inte längre motsvarar nuvarande behov och krav. Med hjälp av en lokal vägförrättning kan vägärenden och vägrätter inom området ordnas så att de uppfyller tidens krav.

Enskilda vägar underhålls inte med offentliga medel såsom allmänna vägar. Vägarna används också av andra än markägare. En enskild väg byggs och underhålls av vägdelägarna.

Vägärenden kan orsaka olika slags problem

Ett av enskilda vägar bestående vägnät kan ha bildats under årtiondenas gång. Det kan finnas officiella rättigheter på en del av vägnätet. En del av vägnätet saknar sådana vägrätt men används trots det. Det kan förekomma ägor inom området som inte alls har några officiella färdrätter.

Förändrade omständigheterna gör att vägnätet inte längre betjänar fastigheterna på ett ändamålsenligt sätt. Trafikmängderna kan ha växt och vägarna uppfyller inte längre nuvarande krav som ställs på vägens läge eller bredd.

Ett fungerande vägnät av enskilda vägar

Med hjälp av en lokal vägförrättning kan man utveckla vägnätet och korrigera olägenheter inom ett större, begränsat område. Avsikten med förrättningen är att området skall få ett fungerande vägnät av enskilda vägar, så att alla fastigheter och deras skiften har en ändamålsenlig vägförbindelse. Samtidigt uppdateras uppgifterna i fastighetsregistret och på registerkartan.

Förrättning söks hos Lantmäteriverket

Kommunen, väglaget, fastighetsägaren, väghållaren för en allmän väg och banverket kan anhängiggöra en lokal enskild vägförrättning. Förrättning söks hos Lantmäteriverket, som också utan ansökan kan anhängiggöra en förrättning om allmänt intresse det kräver.

Många planer och beslut påverkar vägnätet

Det bästa resultatet i en vägplanering kan uppnås, om man beaktar olika myndigheters och andra intressegruppers markanvändning och planer som berör vägnätet. Sådana är bl.a. anslutningstillstånd till allmänna vägar, i användning varande järnvägars plankorsningar, aktuella skogs- och odlingsvägsprojekt samt detalj- och generalplaner.

Ur Lantmäteriverkets kartor och register utreds om vägnätet i terrängen och de officiella vägrätterna motsvarar varandra.

Framtida vägrätter syns i regleringsplanen

Avsikten med förrättningen är att bilda ett vägnät som betjänar alla fastigheter inom området. Markägarna ger uppgifter om hurdan trafik det finns och vilka vägar som används till ägorna, samt om behovet av att förbättra vägförbindelserna.

På basis av den respons som markägarna och intressegrupperna ger uppgörs en regleringsplan, där man framställer de vägrätter som skall grundas, samt de fastigheter som är berättigade till vägrätt. Gamla inom området befintliga vägservitut som blivit obehövliga upphävs.

För att fördela kostnaderna för byggande och underhåll av väg, fastställer man fördelning av väghållningen. Man grundar behövliga vägslag för att sköta vägärendena. I samband med förrättningen kan det vid behov förrättas rågång eller ägobyte.

Ersättningar

Ersättningar kan bestämmas att betalas till följd av förrättning för upplåtelse av mark för väganvändning samt för eventuell olägenhet som vägen t.ex. orsakat en byggplats.

Kostnaderna för byggande och underhåll av nya vägar betalas av markägarna enligt den fördelning som fastställts vid förrättningen.

Staten kan delta i betalningen av kostnaderna för enskilda vägar som behövs för fast bosättning och för byggande av odlings- och skogsvägar. Flera kommuner stöder också enskilda vägar och vägnät inom kommunerna genom att delta i kostnaderna för byggande och underhåll. Om deltagandet i kostnaderna fattas inte beslut vid förrättningen, utan separat.

Förrättningskostnader

Lantmäteriverket debiterar förrättningskostnaderna av sökanden enligt använd arbetstid. Förrättningskostnaderna kan också fördelas mellan vägdelägarna och staten. Då

deltar staten i betalningen av förrättningskostnaderna till den delen där förrättningen gäller allmänt intresse.

Om lantmäteribråran har anhängiggjort förrättningen utan ansökan betalas förrättningskostnaderna helt av statens medel. Om det vid en sådan förrättning på grund av en fastighetsägars begäran behandlas ärenden som inte gäller allmänt intresse, betalas förrättningskostnaderna av denna fastighetsägare.

Registrering av förrättningen

Vägrätterna registreras i Lantmäteriverkets fastighetsregister och de antecknas också på fastighetsregisterkartan. Alla delägare tillställs en kopia av kartan och en redogörelse över sitt område.

Ytterligare uppgifter om lantmäteriförrättningar och andra ärenden som gäller fastigheter www.lantmateriverket.fi

Lantmäteriverket bedriver verksamhet på 35 orter. Vi svarar för fastighetsförrättningar, fastighetsuppgifter, kartmaterial samt lagfarter och in-teckningar. På Lantmäteriverket kan du inhämta olika intyg över fastigheter eller outbrutna områden t.ex. fastighetsregisterutdrag, lagfartsbevis och gravationsbevis, samt kartor och flygbilder.